

**Uchwała
Rady Gminy Michałowice
z dnia**

w sprawie uchwalenia „Gminnego programu przeciwdziałania narkomanii na terenie Gminy Michałowice na rok 2019”

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) i art. 10 ust. 1 - 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz.1030 ze zm.) Rada Gminy Michałowice uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się „Gminny program przeciwdziałania narkomanii na terenie Gminy Michałowice na rok 2019” w brzmieniu załącznika do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Michałowice i Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019r.

Załącznik do
Uchwały
Rady Gminy Michałowice
z dnia

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA TERENIE GMINY MICHAŁOWICE NA ROK 2019

Gminny program przeciwdziałania narkomanii określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z używania narkotyków bądź innych substancji psychoaktywnych. Został on opracowany w oparciu o ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018r. poz. 1030 ze zm.), uwzględnia zadania określone w ustawie jak również zadania zawarte w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 04 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. Program stanowi część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020 w obszarze strategicznym „rozwój profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, narkotyków i innych używek”.

Rozdział I Charakterystyka zjawiska

Narkomania to nałogowe odurzenie się środkami powodującymi uzależnienia, o pochodzeniu naturalnym bądź syntetycznym. Narkotyk jest środkiem, który w pewien sposób oddziałuje na układ nerwowy wpływa na nastrój, myśli oraz zachowanie osoby, która go przyjmuje. Zmienia jej świadomość lub uczucie, poprzez oddziaływanie na neuroprzekazniki obecne w mózgu, takie jak dopamina, norepinefryna czy serotonina. Wskutek tego zmieniają się reakcje fizyczne oraz odbiór otoczenia. Używanie narkotyków uznawane jest powszechnie za jedną z przyczyn ogólnoswiatowego obciążenia chorobami.

Zgodnie z Europejskim Raportem Narkotykowym z 2017r. wynika, że używane w Europie narkotyki są bardziej różnorodne, powszechne wśród osób używających te substancje jest jednoczesne przyjmowanie różnych substancji. Szacuje się, że w zeszłym roku trochę ponad jedna czwarta mieszkańców Unii Europejskiej w wieku od 15 do 64 lat, a więc ponad 93 mln osób, przynajmniej raz w życiu spróbowała narkotyków. Częściej po narkotyki sięgają mężczyźni niż kobiety. Niepokojące jest to, że w zeszłym roku po narkotyki sięgnęło 18,7 mln osób młodych(w wieku 15-34 lat), w tej grupie wiekowej również jest więcej mężczyzn aniżeli kobiet.

Z raportu ESPAD z 2015 roku, którego celem jest określenie natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych oraz ocena czynników wpływających na rozpowszechnianie oraz ich podaż wynika, że nadal utrzymuje się dość wysoki poziom dostępności substancji nielegalnych, wśród których najwyższym poziomem wyróżniają się przetwory konopi indyjskich, w klasach trzecich gimnazjów używa tej substancji około 19,2% uczniów, natomiast w klasach drugich szkół ponadgimnazjalnych już 31,5% uczniów, zatem widać tu wyraźne tendencje rosnące. Można zauważyć tendencje malejące osób sięgających po „dopalacze” ,co jest konsekwencją zamknięcia sklepów z „dopalaczami” .Wg. danych z przeprowadzonego badania po te substancje sięgało w ciągu 30 dni przed badaniem ok. 4,3%

uczniów gimnazjów oraz ok.3% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Używanie środków psychoaktywnych jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż dziewcząt.

Osoby, które spotykają się z takimi propozycjami są narażone na zwiększone ryzyko, zatem ekspozycja na propozycje stwarza ryzyko sięgnięcia po te substancje. Wyniki obejmującej badania młodzieży w wieku 15-16 lat wynika, że w Polsce w przypadku nielegalnych substancji psychoaktywnych (narkotyki, „dopalacze”), większość badanej młodzieży nigdy nie sięgała po nie. Z kolei wśród tych młodych osób, które kiedykolwiek w życiu próbowały narkotyków, większość stanowią osoby eksperymentujące z marihuaną lub haszyszem. Na drugim miejscu rozpowszechnienia substancji nielegalnych jest amfetamina.

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzona na terenie Gminy Michałowice w 2016 roku, obejmująca badaniem 203 osoby dorosłe oraz 749 uczniów wskazała, iż do próbowania narkotyków przyznało się 14,8% badanych dorosłych, wskaźnik ten wzrósł w stosunku do badań z 2012r z 11,5%. W porównaniu wśród uczniów gimnazjum do zażycia narkotyku przyznało się 4,3% oraz 23,3% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej. Dostępność określoną jako „raczej łatwą” lub „bardzo łatwą” wskazało 15,9% uczniów gimnazjum oraz 25% młodzieży ponadgimnazjalnej. Badanie potwierdziło ponadto, że większość uczniów deklaruje, iż nie sięgnęłaby po narkotyki nawet gdyby nadarzyła się taka okazja (95,6% uczniów kl. IV szkoły podstawowej, 95,7% gimnazjalistów, 81,7% uczniów szkoły gimnazjalnej. Uzupełnieniem danych uzyskanych w badaniach są dane jakościowe, które są wynikiem rozmów i zgłaszanych problemów przez :nauczycieli, pedagogów, dyrektorów szkół, członków Gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Przedstawione wyniki badań ogólnopolskich oraz lokalnych oraz zgłaszanych potrzeb wskazują, iż działania w ramach programu powinny być skoncentrowane na młodzieży oraz ich rodzicach jak również osobach pracujących z tą grupą. Niezbędna jest realizacja na terenie szkół programów profilaktycznych z zakresu uzależnień od środków psychoaktywnych jak również działań edukacyjnych skierowanych do nauczycieli , rodziców oraz mieszkańców Gminy Michałowice..

Rozdział II

Cel programu

Celem głównym programu są:

- 1) ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z używania środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Michałowice;
- 1) przeciwdziałanie uzależnieniom narkomanii na terenie Gminy Michałowice;
- 2) podniesienie kompetencji rodziców, wychowawców, nauczycieli, pracowników służby zdrowia, policji i pomocy społecznej , mieszkańców Gminy Michałowice z zakresu narkomanii.

Rozdział III

Odbiorcy programu

Odbiorcami programu są:

- 1) osoby uzależnione, zagrożone uzależnieniem i ich rodziny;
- 2) dzieci i młodzież;
- 3) rodzice i opiekunowie;
- 4) nauczyciele, wychowawcy, pracownicy służby zdrowia, policji i pomocy społecznej;
- 5) mieszkańcy Gminy Michałowice.

Rozdział VI

Zadania programu

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem w szczególności:

- 1) zapewnienie dostępu do informacji o placówkach świadczących specjalistyczną pomoc dla osób uzależnionych od narkotyków;
- 2) prowadzenie w ramach punktu informacyjno - konsultacyjnego poradnictwa z zakresu uzależnień od środków psychoaktywnych.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności:

- 1) prowadzenie pracy specjalistycznej w tym psychologicznej i prawnej w ramach poradnictwa specjalistycznego i informacyjno – konsultacyjnego;
- 2) zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych w tym dotyczących oferty pomocy;
- 3) podnoszenie kompetencji kadr z zakresu narkomanii poprzez organizowanie szkoleń oraz zakup fachowej literatury.

Zadanie 3

- 1) Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych w tym rekomendowanych ; prowadzenie działań edukacyjnych w formie warsztatów, pogadanek, konkursów, itp.
- 2) Zakup i dystrybucja materiałów informacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii oraz ryzyka używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych
- 3) Organizowanie i finansowanie szkoleń podnoszących wiedzę oraz świadomość z zakresu narkomanii i środków zmieniających świadomość a w szczególności dla rodziców, opiekunów i wychowawców;

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej przeciwdziałaniu narkomanii poprzez stałą wymianę informacji.

Zadanie 5

Udzielanie pomocy osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym

ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Rozdział V

Przewidywane rezultaty

1. Program przewiduje osiągnięcie następujących rezultatów:
  - 1) poszerzenie wiedzy z zakresu narkomanii, środków zmieniających świadomość;
  - 2) zwiększenie dostępu do informacji z zakresu uzależnień od narkotyków.
2. Program przewiduje monitoring następujących wskaźników:
  - 1) liczba zrealizowanych programów;
  - 2) liczba osób uczestniczących w programach w tym: dzieci, młodzież, rodzice, kadra pedagogiczna, inne osoby dorosłe
  - 3) liczba zrealizowanych szkoleń i osób uczestniczących;
  - 4) liczba materiałów edukacyjnych i informacyjnych
  - 5) liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu narkomanii;
  - 6) liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego i informacyjno-konsultacyjnego.

Rozdział VI

Realizatorzy programu

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Program realizowany będzie przy współpracy ze placówkami oświatowymi, placówkami służby zdrowia, organizacjami, firmami i osobami fizycznymi realizującymi usługi z zakresu programu.

Rozdział VII

Źródła finansowania i sprawozdawczość

Środki finansowe na realizację programu stanowią dochody własne pochodzące z wpływów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Wydatki programu ujmowane są w budżecie Gminy Michałowice w rozdziale 85153.

Rozdział VIII

Sprawozdawczość

Sprawozdanie z realizacji programu stanowi integralną część rocznego sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

UZASADNIENIE

Do projektu uchwały w sprawie:

Uchwalenia „Gminnego programu przeciwdziałania narkomanii na terenie Gminy Michałowice na rok 2019”

Projekt uchwały wynika z zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania narkomanii został opracowany w oparciu o Ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii. Ustawa ta nakłada obowiązek przyjmowania przez Radę Gminy programów przeciwdziałania narkomanii.

W art. 10 ust. 1 ww. ustawy wyszczególniono zadania własne, jakie powinna realizować gmina w ramach gminnego programu przeciwdziałania narkomanii. Do zadań tych należą:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Natomiast art. 10 ust. 2 ustawy wskazuje, że realizacja ww. zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Przedstawiony projekt programu zawiera zadania, o których mowa w ustawie wraz ze wskazaniem sposobów realizacji. Program został opracowany z uwzględnieniem potrzeb występującymi na terenie Gminy Michałowice i jest zgodny z założeniami Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r.

W programie na rok 2019 przewidziano kontynuację zadań realizowanych w 2018 roku. Uwzględniono przede wszystkim zadania związane z prowadzeniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii. Działania profilaktyczne kierowane są do wszystkich mieszkańców Gminy Michałowice, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży ze szkół na terenie Gminy Michałowice. Znaczna część środków finansowych przeznaczona będzie na realizowanie w szkołach

placówkach oświatowych programów i warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży. W 2019 planuje się kontynuację działań, których głównym celem jest rozbudzenie u odbiorców świadomości odpowiedzialności za własne działania, poszerzenie wiedzy z zakresu narkomanii oraz środków zmieniających świadomość a także zwiększenie dostępu do informacji z zakresu uzależnień od narkotyków; z dużym zaznaczeniem działań skierowane do rodzin, takie jak podnoszenie umiejętności wychowawczych.